

ایران توشه

- رانلور نمونه سوالات امتحانی

- رانلور گام به گام

- رانلور آزمون گاج و قلم چی و سنجش

- رانلور فیلم و مقاله انگلیزی

- رانلور و مشاوره

IranTooshe.ir

@irantooshe

IranTooshe

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲- چاپ ۹۷		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۱۰ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۸/۱۰/۰۹		تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد).				نمره	

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد: (الف) معلومات معتزله که از پیشروان جبهه نفی و تعطیل بودند در حدود نقل و روایت احادیث بود. (ب) همه اشیای واقعی در جهان، در ذهن ما به دو جزء «وجود» و «ماهیت» تحلیل می شوند. (ج) تخلف ناپذیری نظام هستی، نتیجه اصل علیت است. (د) در روش اشراقی، شیوه استدلالی محض با سیر و سلوک قلبی همراه می شود. (ه) طبق اصول فلسفه اشراق، شناخت عقلی و استدلالی نسبت به آفریدگار جهان به اوج می رسد. (و) از نظر علامه طباطبائی ریشه اعتقاد به علیت، در علم حضوری و معلوم بالذات است.	۱/۵
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: (الف) نظر متکلمان اسلامی در زمینه ملاک نیازمندی معلول به علت، به نظریه معروف است. (ب) فارابی دیدگاه خود را درباره مدینه فاضله، از مبانی خود الهام گرفته است. (ج) سهروردی با الهام از قرآن کریم، از خداوند به تعبیر می کند. (د) فلسفه ای که صدر المتألهین بنیان گذاشت، نام دارد. (ه) پیروان اصالت ماهیت، را نتیجه انتزاع ذهن می دانند. (و) کتاب های بدایه الحکمه و نهایه الحکمه از آثار ارزنده است.	۱/۵
۳	نویسنده هر یک از کتاب های زیر را مشخص کنید: (الف) فصوص الحکم (ب) نجات (ج) مشاعر ۱- ملاصدرا ۲- ابن سینا ۳- فارابی ۴- سهروردی	۰/۷۵
به سؤال های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:		
۴	راجر بیکن از نظر فلسفی و علمی به ترتیب، تحت تأثیر کدام اندیشمند مسلمان بود؟	۰/۵
۵	به چه دلیل معتزله کرامات اولیا را انکار می کردند؟	۰/۵
۶	نام دیگر نظریه تشکیک وجود چیست؟	۰/۵
با توجه به فلسفه سهروردی، اصطلاحات زیر را تعریف کنید:		
۷	(الف) انوار قاهر	۰/۵
	(ب) معلوم بالذات	۰/۵
	(ج) مشرق اصغر	۰/۵
ادامه سوالات در صفحه دوم		

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲- چاپ ۹۷		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۱۰ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:		تاریخ امتحان: ۸/۱۰/۰۹		تعداد صفحه: ۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد).				نمره	

به سؤال های زیر، پاسخ کامل دهید:

۸	روش مابعدالطبیعه چیست و چه تفاوتی با روش علوم گوناگون دارد؟	۰/۷۵
۹	واجب الوجود را با ذکر مثالی تعریف کنید:	۰/۷۵
۱۰	علت تامه را با ذکر مثال تعریف کنید:	۰/۷۵
۱۱	در فلسفه مشاء، عالمی که واسطه میان واجب الوجود بالذات و طبیعت است، چه نام دارد و وظایف موجودات آن عالم چیست؟	۰/۷۵
۱۲	ابن سینا چه چیز را منشأ کرامات و معجزات می داند؟ به اختصار توضیح دهید:	۰/۷۵
۱۳	از منابع حکمت اشراق، حکمت مشاء را شرح دهید:	۱
۱۴	تفاوت روش کلامی و فلسفه مشاء را توضیح دهید:	۱/۵
۱۵	«سفر من الخلق الی الحق» به چه معناست و با کدام مبحث اسفار مطابقت دارد؟	۱/۵
۱۶	نتیجه اعتقاد به اصالت وجود را شرح دهید:	۱/۵
۱۷	نظریه فقر وجودی را شرح دهید:	۱/۵
۱۸	نظر فلاسفه جدید غرب درباره منشأ اعتقاد به علیت را شرح دهید:	۱/۵
۱۹	از ویژگی های سنت فلسفی اسلامی، وسعت نظر را توضیح دهید:	۱
۲۰	جمع نمره	

سربلند و پیروز باشید.

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲- چاپ ۹۷	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۱۰ / ۰۹	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
۱	الف) غلط ص ۱۳ (ب) صحیح ص ۲۹ (ج) غلط ص ۴۷ (د) صحیح ص ۹۳ هـ) غلط ص ۱۳۳ (و) صحیح ص ۱۴۲ هر مورد ۰/۲۵	۱/۵
۲	الف) حدوث ص ۴۱ (ب) ما بعد الطبیعی ص ۶۴ (ج) نور الانوار ص ۱۰۰ د) حکمت متعالیه ص ۱۲۳ (هـ) وجود ص ۱۲۹ (و) علامه طباطبائی ص ۱۳۸ هر مورد ۰/۲۵	۱/۵
۳	الف) ۳ یا فارابی ص ۶۲ (ب) ۲ یا ابن سینا ص ۷۵ (ج) ۱ یا ملاصدرا ص ۱۲۲ هر مورد ۰/۲۵	۰/۷۵
۴	ابن سینا - ابن هیثم ص ۲۵	۰/۵
۵	اگر کسی جز پیامبر کار خارق العاده انجام دهد با معجزه انبیا اشتباه می شود. ص ۸۵	۰/۵
۶	وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت ص ۱۳۱	۰/۵
۷	الف) سلسله ی طولی از فرشتگان که هم رتبه و هم درجه اند و نسبت به یکدیگر حالت علیت و وجود بخشی دارند. ص ۱۰۲ ب) معلومی که ذات و حقیقت آن در نزد ذهن عالم حضور دارد و به علم حضوری درک می شود یا بی واسطه است. ص ۱۰۶ ج) مرتبه ضعیفی از علم حضوری انسان نسبت به نفس خود ص ۱۰۹ هر مورد ۰/۵	۱/۵
۸	روش تعلقی ۰/۲۵ - مطالعه در چهره های ظاهری اشیاء وظیفه علوم گوناگون است، اما فلسفه به مطالعه در عمق واقعیت اشیاء می پردازد. ۰/۲۵ - چنین تعمقی در اشیاء به روش تجربی که روش علوم گوناگون است مقدور نیست. ۰/۲۵ ص ۵	۰/۷۵
۹	موضوعی که ضرورتاً و وجوباً وجود دارد. ۰/۵ مثال خدا ۰/۲۵ ص ۳۳	۰/۷۵
۱۰	مجموعه عواملی که با بودن آنها معلول به وجود می آید و با نبود آنها به وجود نمی آید. یعنی شرط لازم و کافی است. ۰/۵ هر مثال صحیح ۰/۲۵ ص ۴۱	۰/۷۵
۱۱	عقول ۰/۲۵ این مجردات هم فیض هستی را از واجب الوجود به عالم طبیعت منتقل می کنند ۰/۲۵ و هم واسطه تکامل موجودات هستند ۰/۲۵ ص ۵۴ و ۵۳	۰/۷۵
۱۲	ابن سینا قوت نفس انسان را منشاء کرامات و معجزات میداند ۰/۲۵ به نظر او نفس آدمی از طریق اطاعت از احکام شریعت و انجام عبادات به مرتبه ای می رسد ۰/۲۵ که طبق قوانین جهان میتواند در آن تصرف کند ۰/۲۵ ص ۷۹	۰/۷۵
۱۳	سهروردی با حکمت مشاء و به ویژه افکار ابن سینا آشنایی داشت. ۰/۲۵ او از کتب عرفانی و رمزی ابن سینا بهره برده بود. ۰/۲۵ اجزایی از حکمت مشرقی ۰/۲۵ و قطعاتی از کتاب الانصاف ابن سینا را در دسترس داشت. ۰/۲۵ ص ۹۶	۱
۱۴	مبانی و مقدمات متکلمان با فلاسفه مشاء متفاوت است. ۰/۵ متکلمان غالباً استدلال خود را بر اساس حسن و قبح عقلی استوار می کنند. ۰/۵ اما حکما حسن و قبح را مربوط به زندگی انسان میدانند و درباره خداوند و جهان هستی با این معیار ها قضاوت نمی کنند. ۰/۵ ص ۱۱۴	۱/۵
۱۵	در این مرحله سالک از طبیعت و برخی عوالم ماورای طبیعی عبور کرده و به ذات حق واصل میشود ۰/۵ با مباحث کلی درباره احوال وجود ۰/۵ که مقدمه ی بحث توحید است مطابقت دارد. ۰/۵ ص ۱۲۵	۱/۵

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲- چاپ ۹۷	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۱۰ / ۰۹	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
۱۶	چون مفهوم وجود امری واحد است و درباره هر چیزی که به کار رود معنایی یکسان دارد ۰/۵ یعنی مفهوم وجود مشترک معنوی است ۰/۵ پس با این دیدگاه تمام زوایای جهان را حقیقتی مشترک یعنی وجود پر میکند ۰/۵ ص ۱۳۰	۱/۵
۱۷	ملاصدرا معلولیت و وابستگی موجودات را ناشی از ضعف مرتبه ی وجودی آنها میدانست ۰/۵ اگر موجودی ضعف و نقص و فقر وجودی داشته باشد به علت نیاز دارد ۰/۵ ولی اگر وجودی غنی ذاتی داشته باشد و صمد باشد مثل خدا نیاز به علت ندارد. ۰/۵ ص ۱۳۲	۱/۵
۱۸	به نظر فلاسفه جدید غرب علیت یک رابطه عقلانی و خارجی نیست بلکه ناشی از عادت ذهنی است ۰/۵ تکرار یک حادثه به دنبال حادثه دیگر باعث اعتقاد ما به علیت میشود ۰/۵ بنابراین علیت رابطه ای جعلی و قراردادی است که ذهن در اثر عادت، میان حوادث برقرار میکند ۰/۵ ص ۱۳۹	۱/۵
۱۹	فلسفه اسلامی هیچگاه قومی و محلی نبوده و دیدگاهی به وسعت بشریت دارد ۰/۵ حکمای اسلامی همواره عناصر مثبت را از فرهنگ های دیگر گرفته و در نظام فکری خود جذب کرده اند و همواره امکان گفتگو میان فیلسوفان اسلامی و دیگر متفکران وجود داشته است ۰/۵ ص ۱۵۴	۱
۲۰	جمع نمره	
سربلند و پیروز باشید.		

توجه : بیان جواب های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می باشد.

با تشکر

خدا قوت

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲- چاپ ۹۸	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۱۰ / ۰۹	تعداد صفحه ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد: الف) حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز دارد. ب) ارسطو معتقد بود که بدون موجودی جاودان و برتر از ماده، وجود نظم و انتظام در جهان محال است. ج) فلاسفه الهی، توانایی بشر در ساختن مفاهیم کلی را پرتوی از عقل مجرد می دانند. د) هراکلیتوس معتقد به حقیقتی به نام لوگوس بود که به معنای عقل و نطق می باشد.	۱
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) همه موجودات از نظر «وجود» با هم اشتراک دارند و اختلاف آنها از جهت می باشد. ب) دیوید هیوم که اساساً تجربه گرا است، امکان معرفت از طریق و بدون را رد می کند. ج) کانت ضرورت وجود خدا را از طریق اثبات کرده است. د) اعتقاد به خدایی می تواند به زندگی معنا بدهد که به کمک و منطق وجودش را پذیرفته باشیم و در ارتباط با او زندگی کنیم. ه) حکمای ایران باستان معتقد بودند که همان خدا است و با خود، جهانیان را آفریده است.	۲
۳	هر یک از گزینه ها عقیده کدام شخصیت درباره عقل می باشد: ۱- ارسطو ۲- افلاطون ۳- هیوم ۴- کانت ۵- بزرگان کلیسا از قرن ۳ تا ۹ م الف) انسان برخوردار از مراتبی از عقل جهانی و کلی می باشد. ب) عقل، ذاتی انسان است و همان نطق می باشد. ج) عقل عامل تضعیف ایمان می باشد. د) عقل بعنوان عامل شناسایی مفاهیم ذهنی است.	۲

به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه بدهید:

۴	دو فیلسوفی را که در اروپا در بین قرن های ۱۳ تا ۱۵ میلادی، دیدگاه های ابن سینا را ترویج کردند، نام ببرید:	۰/۵
۵	رابطه هر یک از مفاهیم زیر را با محمول وجود تعیین نمایید: (واجب، ممکن، ممتنع) الف) شریک خدا ب) کوه الماس ج) انسان د) خداوند متعال	۱
۶	هر یک از اصول زیر چه نتیجه ای در پی دارد؟ الف) اصل علیت ب) اصل سنخیت:	۱
۷	هر یک از موارد زیر عقیده چه شخص یا اشخاصی بوده است؟ الف) یا خدایی نیست یا نمی توانیم او را اثبات کنیم. (دو نفر) ب) دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است. ج) ایمان هدیه ای الهی می باشد.	۱

ادامه سؤالات در صفحه دوم

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲- چاپ ۹۸	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۱۰ / ۰۹	تعداد صفحه ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۸	از میان معیارهای یک زندگی معنادار که بعد از پذیرش وجود خداوند مطرح می شوند؛ یک مورد را بنویسید:	۰/۵
۹	از نظر فلاسفه مسلمان سه راه برای رسیدن به حقیقت وجود دارد که یکی از آنها وحی می باشد، دو مورد دیگر را نام ببرید:	۱
۱۰	دو مصداق عقل نزد فلاسفه مسلمان را بنویسید:	۱
۱۱	معلم اول و معلم ثانی به ترتیب لقب کدام فلاسفه بوده است؟	۱
۱۲	در مورد کتب ابن سینا به دو سوال زیر پاسخ دهید: الف) کدام کتاب او مختصر کتاب شفا می باشد؟ ب) کدام کتابش شامل آخرین دیدگاه های او در حکمت می باشد؟	۱
۱۳	سه اصل از اصول فلسفی ملاصدرا را نام ببرید:	۱/۵
۱۴	مهم ترین کتاب فلسفی ملاصدرا که با الهام از مراحل عرفانی نگاشته شده، کدام است؟	۰/۵
۱۵	کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم مشتمل بر چه موضوعاتی می باشد؟	۱
به سوال های زیر، پاسخ کامل دهید:		
۱۶	از نظر فلاسفه مسلمان چگونه می توان از اصل امتناع اجتماع نقیضین، نتیجه گرفت که پدیده ها خود بخودی بوجود نمی آیند؟	۱
۱۷	فارابی عقل فعال را به چه چیزی تشبیه کرده است و چرا؟	۱
۱۸	از نظر فارابی دو وجه تشابه مدینه فاضله را با بدن سالم انسان بنویسید:	۱
۱۹	ابن سینا وجود شرّ و بدی را در طبیعت چگونه توضیح داده است؟	۱
۲۰	جمع نمره	

سربلند و پیروز باشید.

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲-	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۱۰ / ۰۹
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) غلط (ص ۵) ب) صحیح (ص ۳۴) ج) صحیح (ص ۵۰) د) صحیح (ص ۵۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۲	الف) ماهیت (ص ۳) ب) استدلال عقلی - تجربه (ص ۱۸) ج) اخلاق (ص ۳۷) د) عقل - روحی یا معنوی (ص ۴۴) ه) مزدا - خرد (ص ۵۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۲
۳	الف) ۲- افلاطون (ص ۵۲) ب) ۱- ارسطو (ص ۵۳) ج) ۵- بزرگان کلیسا در قرن ۳ تا ۹ (ص ۵۳) د) ۴- کانت (ص ۵۴) (هر مورد ۰/۵)	۲
۴	آلبرت کبیر - راجر بیکن (ص ۷)	۰/۵
۵	الف) ممتنع ب) ممکن ج) ممکن د) واجب (ص ۱۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۶	الف) ارتباط و پیوستگی موجودات جهان ب) نظام معین در جهان (ص ۲۵) (هر مورد ۰/۵)	۱
۷	الف) هیوم - آگوست کنت ب) ویلیام جیمز (برگسون هم درست است) ج) کرگور (ص ۳۸) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۸	جهان را غایتمند بیابد و آن را توضیح دهد (یا هر یک از موارد پنج گانه ای که در کتاب آمده) (ص ۴)	۰/۵
۹	عقل - شهود	(هر مورد ۰/۵) ۱
۱۰	۱- عقل به عنوان وجودی برتر و متعالی در هستی ۲- عقل به عنوان قوه استدلال و شناخت (ص ۵۹) (هر مورد ۰/۵)	۱
۱۱	ارسطو - فارابی (ص ۱)	(هر مورد ۰/۵) ۱
۱۲	الف) نجات ب) اشارات و تنبیهات (ص ۷۵) (هر مورد ۰/۵)	۱
۱۳	اصالت وجود - وحدت حقیقت وجود - تشکیک وجود (ص ۸۶ و ۸۷) (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۴	اسفار اربعه (ص ۸۴)	۰/۵
۱۵	نقد ارکان ماتریالیسم (یا فلسفه های جدید) - بیان یک دوره فلسفه اسلامی (ص ۸۹) (هر مورد ۰/۵)	۱
۱۶	زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد، (۰/۵) به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد و این محال است. (۰/۵) (ص ۵۹)	۱

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲- چاپ ۹۸		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۱۰ / ۰۹	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح			نمره
۱۷	به آفتاب تشبیه کرده (۵/۰) زیرا عقل فعال برای انسان درست مانند آفتاب است نسبت به چشم که عامل بینایی می شود (۲۵/۰) یعنی عقل فعال با افاضه ی خود در قوه عقل آدمی، سبب فعالیت عقلی و ادراک حقایق می شود. (۲۵/۰) (ص ۵۹)			
۱۸	زیرا هر عضو آن متناسب با ویژگی خود وظیفه ای دارد و آن را به نحو احسن انجام می دهد. (۵/۰) و همانطور که در بدن انسان، برخی از اندامها بر برخی تقدم دارند، برخی از اعضای جامعه نیز بر برخی تقدم دارند. (۵/۰) (ص ۷۲)			
۱۹	او می گوید در یک نگاه کلی به طبیعت متوجه می شویم که تمام اموری که به ظاهر بی نظمی هستند، در واقع برای اعتدال طبیعت (۵/۰) و کمال نهایی آن و در یک نظم کلی لازم می باشند. (۵/۰) (ص ۷۶)			
	جمع نمره			
	۲۰			

توجه :

بیان پاسخهای درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می باشد.

با تشکر

خدا قوت

ایران تونل
توشه ای برای موفقیت

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۸/۰۳/۱۸	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد: (الف) ابن سینا مؤسس فلسفه اسلامی یا نبوی است. (ب) فخر رازی انتقاد از فلسفه را وظیفه شرعی خود می دانست. (ج) از نظر شیخ اشراق، هر مشرق نفس نسبت به مشرق بالاتر در حکم مشرق است. (د) فلاسفه بعد از سهروردی، انوار مدبر را «عالم مثال»، یا «عالم ملکوت» نامیده اند. (ه) متکلمان برای عقل در کنار دین، ارزش مستقل قائل هستند. (و) وجود، امری واحد است و در مورد هر چیزی به کار رود، معنایی یکسان دارد. یعنی مفهوم وجود، مشترک معنوی است. (ز) براساس نظر برخی از فلاسفه غرب، «علیت» رابطه ای جعلی و قراردادی میان حوادث جهان است. (ح) از نظر خاور شناسان با مرگ «ابن رشد» حیات فلسفی مشرق زمین خاموش شده است.	۲
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: (الف) در میان اقسام وجود اگر موضوع، ذاتی باشد که نه از وجود ایا دارد و نه از عدم، آن موضوع را «..... الوجود» می نامند. (ب) علت شرط لازم و کافی برای به وجود آمدن معلول است. (ج) فارابی در برهان تسلسل علل، از اصل تقدّم استفاده کرده است. (د) در دیدگاه فارابی، نسبت رئیس مدینه فاضله به مدینه، مانند نسبت به طبیعت است. (ه) در میان متکلمان، مکتب کلامی نهضتی ضد عقلی بود. (و) طبق نظر سهروردی آنان که هم در صور برهانی و هم در اشراق و عرفان به حد کمال رسیده اند «.....» نامیده می شوند. (ز) حکما کلام را «حکمت» و فلسفه را «حکمت برهانی» نامیده اند. (ح) طرفداران «اصالت وجود»، ماهیت را نتیجه انتزاع ذهن و امری می دانند.	۲
۳	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از گزینه ها در سمت چپ مرتبط است؟ (الف) برای تبیین نظام آفرینش از قاعده امکان اشرف استفاده کرد. (ب) کلام شیعه را به اوج خود رساند. (ج) حکمت متعالیه را بنیان نهاد. (د) نویسنده کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» است. ۱- ملاصدرا ۲- محی الدین عربی ۳- خواجه نصیر الدین طوسی ۴- علامه طباطبایی ۵- سهروردی	۱

به سؤال های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:

۴	خاستگاه فلسفه اسلامی را در کجا باید جستجو کرد؟	۰/۵
۵	موضوع مابعدالطبیعه یا فلسفه چیست؟	۰/۵
۶	نام مرکزی که هارون به توصیه وزیر خود، برای تجمع اهل علم و فلسفه تأسیس کرد، چه بود؟	۰/۵
۷	متکلمان اسلامی «ملاک نیازمندی معلول به علت» را چه می دانند؟	۰/۵

(ادامه سؤالات در صفحه دوم)

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۸/۰۳/۱۸	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
------	--------------------------	------

۸	از اصل «ضرورت علی و معلولی» چه نتیجه‌ای گرفته می‌شود؟	۰/۵
۹	مبحث چهارم از سلوک عقلی ملاصدرا که با سفر چهارم عرفا یعنی «سفر فی الخلق بالحق» مطابق است، به چه موضوعاتی اختصاص دارد؟	۰/۵
۱۰	علامه طباطبائی با توجه به کدام نوع علم، رابطه نفس انسان را با افعال و حالات خود، بدون واسطه می‌داند؟	۰/۵
۱۱	ویژگی‌های سنت فلسفی فلاسفه اسلامی را نام ببرید. (سه مورد)	۰/۷۵
هر یک از اصطلاحات زیر را در یک سطر تعریف کنید:		
۱۲	الف) قدیم	۰/۵
	ب) ارباب انواع	۰/۷۵
	ج) علم حصولی	۰/۵
	د) معلوم بالذات	۰/۷۵
به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:		
۱۳	آیا از نظر حکما «شکاک واقعی» وجود دارد؟ چرا؟	۰/۷۵
۱۴	نظر ابن سینا در مورد آنچه در طبیعت، «شر و بدی» نامیده می‌شود، چیست؟	۱
۱۵	برخوردهای فکری عرفا و متکلمان با فلاسفه، چه تأثیری بر سرنوشت فلسفه اسلامی گذاشت؟	۱
۱۶	نظر ملاصدرا درباره «رابطه عقل و دین» چیست؟	۱
۱۷	نام نظریه ملاصدرا در پاسخ به مسأله «ملاک نیازمندی معلول به علت» چیست و بر اساس این نظریه «صمد» چگونه موجودی است؟	۱/۵
۱۸	با توجه به مبانی حکمت متعالیه، منظور از «تشکیک وجود» چیست؟	۱
۱۹	در صورت اعتقاد به «اصالت ماهیت» سیمای جهان چگونه ترسیم می‌شود؟	۱
۲۰	یکی از انتقادهایی را که به نظریه مخالفان اصل علیت وارد است، بیان کنید.	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
سر بلند و پیروز باشید.		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه 2		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: 8 صبح		مدت امتحان: 90 دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: 2		تاریخ امتحان: 1398 / 03 / 18			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال 1398				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف		راهنمای تصحیح					نمره
1	(الف) غلط (ص 67) (ب) صحیح (ص 87) (ج) غلط (ص 109) (د) صحیح (ص 102)					2	
	(هـ) غلط (ص 123) (و) صحیح (ص 130) (ز) صحیح (ص 140) (ح) صحیح (ص 151) (هر مورد 0/25)						
2	(الف) ممکن (ص 34) (ب) تا مه (ص 41) (ج) علت بر معلول (ص 43) (د) عقل فعال / عقل دهم (ص 64)					2	
	(هـ) اشاعره / اشعری (ص 84) (و) حکیم متأله (ص 94) (ز) جدلی (ص 115) (ح) اعتباری (ص 129) (هر مورد 0/25)						
3	(الف) 5- سهروردی (ص 100) (ب) 3- خواجه نصیرالدین طوسی (ص 115)					1	
	(ج) 1- ملاصدرا (ص 123) (د) 4- علامه طباطبایی (ص 138) (هر مورد 0/25)						
4	متن اسلام یا بطن اسلام (ص 15)					0/5	
5	وجود محض یا مطلق وجود یا وجود بدون قید و شرط یا وجود (ص 4)					0/5	
6	بیت الحکمه یا خزانه الحکمه (ص 21)					0/5	
7	حدوث (ص 38)					0/5	
8	تخلف ناپذیری یا حتمیت نظام هستی یا وجوب یا قطعیت (ص 47)					0/5	
9	مباحث نفس (0/25) و معاد (0/25) (ص 125)					0/5	
10	علم حضوری (ص 142)					0/5	
11	1- تفکر و اخلاق 2- پیوند سازمانی 3- وسعت نظر (ص 152 تا 154)					0/75	
12	(الف) سابقه نیستی ندارد / نیستی مقدم بر هستی برایش فرض نمی شود. (ص 39)					2/5	
	(ب) زنجیره ای عرضی از فرشتگان / هم رتبه و هم درجه اند. / نسبت به هم جنبه وجود بخشی ندارند. / تدبیر امور طبیعت بر عهده ایشان است. (ص 102) (ذکر سه مورد کافی است)						
	(ج) علم به اشیاء و امور خارجی که از طریق صورت های علمی / ذهنی حاصل می شود. (ص 104)						
	(د) آنچه واقعیت آن نزد ما حاضر باشد / با علم حضوری به آن علم داریم. / علم ما به آن مستقیم / بی واسطه است. (ص 105)						
	(ذکر سه مورد کافی است)						

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه 2	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: 8 صبح	مدت امتحان: 90 دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: 2	تاریخ امتحان: 1398 / 03 / 18	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال 1398		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
13	خیر (0/25) زیرا شکاک ترین شکاکان هم در عمل ناچار از واقع بینی و قبول اصل واقعیت می باشد. (0/5) (ص 28)		
14	طبیعت هر شیء، آن را به سوی کمال سوق می دهد (0/25) آنچه به نظر ما شرّ و بدی یا نقص بعد از کمال است (0/25) مانند سیل، طوفان، زلزله، پژمردن گل و ... (0/25) برای حفظ تعادل طبیعت لازم است / زمینه ساز خیر و کمال بالاتر است. (0/25) (ص 76)		
15	به فلسفه اسلامی تحرک / رونق بخشیدند (0/5) افق های تازه ای پیش روی فلاسفه گشودند. (0/5) (ص 113)		
16	عقل و دین حقیقت واحدی هستند / از یک منبع سرچشمه گرفته اند. (0/5) اگر عقل بدرستی حرکت کند، به نتیجه ای خلاف دین نمی رسد و بالعکس. (0/5) (ص 123)		
17	فقر وجودی (0/5) اگر وجودی در مرتبه خود از چنان شدتی برخوردار باشد (0/25) که هیچ نقص و ضعفی در آن قابل تصور نباشد (0/25) غنای ذاتی دارد (0/25) و بی نیاز مطلق است. (0/25) (ص 132)		
18	وجود، حقیقتی واحد است (0/5) اما شدّت و ضعف دارد / دارای درجات مختلف است. (0/5) یا: اختلاف موجودات ناشی از شدّت و ضعف مرتبه وجودی آنهاست (0/5) ولی همه موجودات در اصل وجود با هم وحدت دارند. (0/5) (ص 131)		
19	یک جدول با خانه های بی شمار (0/5) که هر خانه شکل و اندازه ای متفاوت دارد. (0/5) (ص 130)		
20	1- اگر ریشه اعتقاد به علیت، تعاقب دو حادثه باشد، باید میان همه حوادثی که در پی یکدیگر تکرار می شوند، رابطه علیت برقرار باشد. 2- اگر تکرار حوادث متوالی ما را به علیّت منتقل می کند، پس باید بین تکرار و علیّت، رابطه علیّت برقرار باشد. (ذکر یک مورد کافی است) (ص 140 و 141)		
	جمع نمره		

توجه :

بیان پاسخ های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل

قبول می باشد.

با تشکر

خدا قوّت

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

الف) بخش الزامی

✓ دانش آموز عزیز، به سؤالات ۱ تا ۱۶، جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	تعیین کنید کدام عبارت صمیم و کدام یک غلط می باشد: الف) وجود، وجه اختصاصی موجودات و ماهیت وجه مشترک آنها می باشد. ب) از نظر ابن سینا، بی نهایت شدن تعداد اشیاء جهان، نیاز آنها را به واجب الوجود بالذات برطرف نمی سازد. ج) به نظر «تیلور» افلاطون ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است. د) به عقیده فیلسوفان مسلمان، اثبات وجود خدا از طریق استدلال عقلی امکان پذیر است. ه) وجود علت بر وجود معلول مقدم است و وجود علت مشروط به وجود معلول می باشد.	۱/۲۵
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) حالت یک معلول را که ذاتاً است، می توان به دو کفه ترازو تشبیه کرد که در حالت تساوی هستند. ب) به هر یک از عواملی که در پدید آمدن یک معلول دخالت دارند، علت می گویند. ج) از نظر فارابی، در ابتدای سلسله علت ها و معلول ها، علتی وجود دارد که وابسته به دیگری نیست، یعنی خودش و موجودات دیگر است. د) فیلسوفان الهی معتقدند که عقول (یا فرشتگان) حقایق اشیاء را از طریق درک می کنند.	۱/۲۵
۳	گزینه درست را انتخاب نمایید: الف) کدام اصل، پایه برهان وجوب و امکان ابن سینا قرار گرفته است؟ (۱) مغایرت وجود و ماهیت (۲) تقدم علت بر معلول ب) اگر کسی بگوید در برخی موارد، در عین وجود علت تامه، معلول بوجود نمی آید، این فرد، «اتفاق» به کدام معنا را پذیرفته است؟ (۱) نفی علت (۲) نفی ضرورت ج) استدلال دکارت برای اثبات وجود خدا، مبتنی بر کدام مورد است؟ (۱) داشتن تصور از خالق نامتناهی (۲) داشتن وجدان اخلاقی د) اولین فیلسوفی که عقل را به «نظری و عملی» تقسیم کرد که بود؟ (۱) ارسطو (۲) افلاطون	۱
۴	هر یک از عبارات زیر عقیده کدام فیلسوف است؟ الف) «در سوی دیگر نوعی از هستی است که نه می زاید و نه از میان می رود.» ب) «ایمان هدیه ای الهی است که خداوند به انسان عطا می کند.» (۱) کرگور (۲) کانت (۳) افلاطون	۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:		
۵	دو فیلسوف تجربه‌گرای اروپائی نام ببرید که می‌گفتند: «یا خدایی نیست و یا ما نمی‌توانیم وجود او را ثابت کنیم».	۰/۵
۶	دو مورد از معیارهای یک زندگی معنادار از نظر فلاسفهٔ مسلمان را بنویسید.	۰/۵
۷	افلاطون عقلی را که عقل انسان برای فهم امور باید به آن متصل شود، با دو نام معرفی نموده، آنها را بنویسید.	۰/۵
به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:		
۸	تفاوت حمل «حیوان ناطق» بر انسان با حمل «موجود» بر انسان چیست؟ توضیح دهید.	۱
۹	نظریه فقر وجودی یا امکان فقری را کدام فیلسوف مسلمان مطرح نموده است؟ آن را شرح دهید.	۱/۲۵
۱۰	به نظر فیلسوفان مسلمان چرا یک پدیده نمی‌تواند خود به خود و بدون علت بوجود آید؟	۰/۷۵
۱۱	نظر دیوید هیوم را دربارهٔ «علیت» با ذکر مثال شرح دهید.	۱/۵
۱۲	کدام دسته از فیلسوفان، «اتفاق» را به معنای «نفی غایت‌مندی» قبول ندارند؟ نظر آنها را شرح دهید.	۱
۱۳	از نظر هیوم مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی کدام است و دلیل ناتوانی آن برهان، برای اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی چیست؟	۱
۱۴	کدام فیلسوف یونان باستان از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن گفته؟ معنای آن را در نزد وی شرح دهید.	۱/۵
۱۵	به چه دلیل در دورهٔ دوم حاکمیت کلیسا در اروپا، حکمای مسیحی به تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند و نتیجهٔ آن چه بود؟	۱
۱۶	کدام عقیدهٔ کانت، تحولی عظیم در کارکرد عقل به وجود آورد و او وظیفهٔ عقل را چه چیزی می‌دانست؟	۱/۵
ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم		

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ب) بخش انتخابی

☒ دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۱۷ تا ۲۴، فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

ردیف	سوالات	نمره
۱۷	رابطه امتناعی را با ذکر مثال تعریف کنید.	۱
۱۸	سنخیت علت و معلول را با ذکر مثال تعریف کنید.	۱
۱۹	نظر دموکریتوس درباره ماده اولیه تشکیل دهنده جهان و نحوه پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان را بنویسید.	۱
۲۰	تعریف عشق را از نظر ابن سینا بنویسید.	۱
۲۱	فیلسوفان مسلمان به کسانی که با فلسفه به دلیل یونانی بودن و عدم سازگاری آن با عقاید اسلامی مخالفت می کنند، چه پاسخی می دهند؟ توضیح دهید.	۱
۲۲	مدینه فاضله را از نظر فارابی تعریف کرده و تفاوت آن را با مدینه جاهله بنویسید.	۱
۲۳	با توجه به جغرافیای عرفانی سهروردی، مفاهیم مقابل را تعریف کنید: الف) مشرق جهان ب) مغرب وسطی	۱
۲۴	معنای این نظر که «وجود حقیقتی مشکک است» را توضیح دهید.	۱
جمع نمره	۲۴	

سر بلندی شما در دنیا و آخرت آرزوی ماست.

توشه ای برای موفقیت

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

الف) بخش الزامی

۱	الف) غلط ص ۳ (ب) درست ص ۱۲ (ج) درست ص ۳۳ (د) درست ص ۴۰ (ه) غلط ص ۴۱ هر مورد ۰/۲۵	۱/۲۵
۲	الف) ممکن الوجود ص ۲۱ (ب) ناقصه ص ۲۶ (ج) واجب الوجود - عله العلل ص ۴۲ (د) شهود ص ۵۰ هر مورد ۰/۲۵	۱/۲۵
۳	الف) (۱) مغایرت وجود و ماهیت ص ۶ (ب) (۲) نفی ضرورت ص ۲۶ (ج) (۱) داشتن تصور از خالق نامتناهی ص ۳۵ (د) (۱) ارسطو ص ۵۳ هر مورد ۰/۲۵	۱
۴	الف) (۳) افلاطون ص ۳۴ (ب) (۱) کرگور ص ۳۸ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۵	هیوم - اوگوست کنت ص ۳۷ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۶	۱- جهان را غایتمند بیابد و آن را توضیح دهد. ۲- انسان را موجودی هدفمند بشناسد و این هدف را مشخص کند. ص ۴۴ هر مورد ۰/۲۵ (دو مورد از ۵ موردی را که در صفحه ۴۴ ذکر شده است)	۰/۵
۷	عقل کلی - عقل جهانی ص ۵۲ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۸	در عبارت "انسان حیوان ناطق است"، حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. ۰/۵ اما حمل وجود بر انسان در عبارت "انسان موجود است" رابطه ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. ۰/۵ ص ۵	۱
۹	ملاصدرا ۰/۲۵ اگر به واقعیات نگاه کنیم، می بینیم که این واقعیات عین وابستگی و نیازند، وی این وابستگی را امکان فقری یا فقر وجودی نامید. ۰/۵ این فقر و نیاز باید به منبعی متصل باشد که از غنای ذاتی برخوردار است و آن غنی بالذات همان خداوند است. ۰/۵ ص ۱۳	۱/۲۵
۱۰	زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد. ۰/۲۵ و این همان اجتماع نقیضین است ۰/۲۵ که محال است. ۰/۲۵ ص ۱۹	۰/۷۵
۱۱	دیوید هیوم می گوید مثلاً بر اثر تکرار مشاهده خوردن و روشن شدن زمین، ۰/۵ در ذهن ما چنین تداعی می شود که خوردن علت روشن شدن زمین است ۰/۵ و این تداعی چیزی جز یک امر روانی ناشی از توالی پدیده ها نیست. ۰/۵ ص ۱۸	۱/۵
۱۲	آن دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به عله العلل معتقدند ۰/۲۵ می گویند هر فرایند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می کند و سرمنزلی تعیین شده دارد ۰/۵ اگر چه انسان ها به دلیل محدودیت های علمی نتوانند این اهداف را کشف کنند. ۰/۲۵ ص ۲۷	۱
۱۳	زیرا بر اساس نظم موجود جهان، حداکثر می توان یک ناظم و مدبر را اثبات کرد ۰/۵ امانی توان به یک خالق نامتناهی واجب الوجود رسید. ۰/۵ ص ۳۶	۱
۱۴	هر اکلیتوس ۰/۲۵ لوگوس در نزد او هم به معنای عقل است ۰/۲۵ و هم نطق. ۰/۲۵ کلمه و سخن در نزد او ظهور و پرتو عقل است. ۰/۲۵ عقل همان حقیقتی است که هم جهان و اشیاء ظهور او هستند و هم کلمات و سخن ۰/۲۵ و به نظر او اشیاء عالم همان کلمات عقل و بیان علم و حکمت او هستند. ۰/۲۵ ص ۵۱	۱/۵

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۳ / ۲۴				
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir				
ردیف		راهنمای تصحیح						نمره

۱۵	در این دوره، حکمای مسیحی تحت تاثیر مطالعه کتاب های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. ۰/۵ اما از آنجا که این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد. ۰/۵ ص ۵۴	۱
۱۶	به نظر کانت مفاهیمی مانند وجود، ضرورت، امکان و علت، ساختار ذهن انسان اند ۰/۵ و عقل و ذهن، اشیاء خارجی را در این ساختار درک می کند. ۰/۵ او عقل را به امری بدل کرد که مفاهیم ذهنی را شناسائی می کند. ۰/۵ ص ۵۴	۱/۵
(ب) بخش انتخابی		
۱۷	اگر در قضیه ای برقراری ارتباط میان موضوع و محمول غیرممکن باشد، رابطه آنها امتناعی است ۰/۵ مثلاً «عدد هشت فرد است» ۰/۵ (یا هر مثال درست دیگر) ص ۱۰	۱
۱۸	انسان علاوه بر این که درک می کند که هر حادثه علتی دارد، درک می کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی آید، بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می شود. ۰/۷۵ مثلاً برای باسواد شدن باید درس خواند. ۰/۲۵ (یا هر مثال درست دیگر) ص ۲۰	۱
۱۹	او معتقد بود که ماده اولیه تشکیل دهنده جهان، اتم ها و ذرات ریز تجزیه ناپذیر و غیر قابل تقسیمی هستند که در فضای غیر متناهی پراکنده بودند ۰/۵ و برخورد اتفاقی این ذرات سرگردان سبب پیدایش عناصر و اشیاء فعلی در جهان شده است. ۰/۵ ص ۲۳	۱
۲۰	هر یک از ممکنات به واسطه حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و بر حسب فطرت خود از بدی ها گریزان است. ۰/۵ همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است، عشق می نامیم. ۰/۵ ص ۴۵	۱
۲۱	در پاسخ به این ایراد، فلاسفه می گویند جدا از اینکه بسیاری از آراء فیلسوفان یونان با آموزه های اسلامی سازگاری دارد، ۰/۵ باید توجه کنیم که فلسفه شاخه ای از معرفت است که هر فردی از هر ملت و نژاد می تواند وارد این شاخه از دانش بشود. ۰/۵ ص ۵۸	۱
۲۲	مدینه ای که مردم آن به اموری مشغول و به فضایی آراسته اند که مدینه را به سوی سعادت می برد. ۰/۷۵ تفاوت آن با مدینه جاهله در هدف آن است. ۰/۲۵ ص ۷۱	۱
۲۳	الف) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. ۰/۵ ب) مغرب و وسطی: در میان مشرق محض و مغرب کامل قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته اند. ۰/۵ ص ۸۰	۱
۲۴	یعنی اینکه وجود حقیقتی واحد است، اما این حقیقت واحد، مراتب و درجاتی عالی دارد. ۰/۵ شدت و ضعف وجود مانند شدت و ضعف در نور است. ۰/۵ ص ۸۷	۱
۲۴	جمع نمره	۲۴

توجه :

بیان پاسخ های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می باشد.

با تشکر ، خدا قوت

رشته :	ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : فلسفه ۲	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد: الف) قلمرو اصلی فلسفه، پهنه بی پایان هستی است و به این اعتبار به آن «مابعد الطبیعه» می گویند. ب) پس از ارسطو حوزه های علمی و فلسفی بلافاصله به شهر «اسکندریه» منتقل شد. ج) نخستین و مهم ترین اصلی که می تواند مبدأ تحقیق فلسفی قرار بگیرد، اصل «مغایرت وجود و ماهیت» است. د) «علت ناقصه» شرط لازم، اما ناکافی برای وجود معلول است. ه) نویسنده کتاب «انصاف» ابن سینا است. و) از نظر شیخ شهاب الدین سهروردی نفس ابتدا در «مشرق اکبر» قرار دارد. ز) سنگ بنای همه آگاهی ها و شناخت های ما علم حضوری نفس به دیگران است. ح) کلام شیعه با «خواجه نصیر الدین طوسی» به اوج خود رسید. ط) از نظر خاورشناسان آخرین فیلسوف مسلمان، ابن سینا است.	۲/۲۵
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) مقصود فلاسفه از فطرت همان حالت عادی مردم در برخورد و تماس با امور زندگی هر روزه است. ب) ابو بشر متی بن یونس کتاب ارسطو را ترجمه کرد. ج) بحث «مواد ثلاث» از ابتاعات حکمای است. د) هر قانون علمی دارای دو ویژگی «ضرورت» و «.....» است که آنها را فقط می توان در اصول عقلانی جستجو کرد. ه) ابن سینا جهان را عالم می داند. و) فلاسفه، کلام را حکمت جدلی و فلسفه را حکمت می دانند. ز) طبق نظر ملاصدرا مفهوم «.....» دارای اصالت است، در حالی که مفهوم «.....» اعتباری می باشد.	۲
۳	با توجه به بحث «هلاک نیازمندی معلول به علت» هر یک از عبارات سمت راست با کدام عبارت در سمت چپ ارتباط دارد: الف) نظریه متکلمان اسلامی ب) نظریه حکمت متعالیه ۱- فقر وجودی ۲- امکان ماهوی ۳- حدوث	۰/۵
به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید:		
۴	خاستگاه فلسفه اسلامی را در کجا باید جستجو کرد؟	۰/۵
۵	در مورد برهان فارابی به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) بدنبال اثبات چه چیزی است؟ ب) از چه اصلی استفاده کرده است؟	۱
۶	دو مورد از مواردی را که معتزله انکار می کردند نام ببرید.	۰/۵
۷	در جغرافیای عرفانی سهروردی منظور از «مغرب وسطی» چیست؟	۰/۵
۸	تفاوت روش عرفانی با روش اشراقی چیست؟	۰/۵
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

رشته :		سؤالات امتحان نهایی درس :		تعداد صفحه: ۲		ساعت شروع: ۱۰ صبح	
ادبیات و علوم انسانی		فلسفه ۲					
علوم و معارف اسلامی							
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی :		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)						نمره
۹	برخوردهای فکری عرفا و متکلمان با فلاسفه، چه تأثیری بر فلسفه اسلامی نهاد؟						۰/۵
۱۰	عبارت زیر، بیانگر عقیده کیست؟ «برهان عقلی بدون کشف و شهود عرفانی و بدون تطبیق داشتن با وحی قرآنی و سنت نبوی و معارف اهلان اثنی عشر به حقیقت راه نمی‌برد»						۰/۵
۱۱	مبحث چهارم در کتاب «اسفار اربعه» ملاصدرا به چه موضوعاتی اختصاص دارد؟ (سیر چهارم عقلی)						۰/۵
۱۲	نام دیگر نظریه «تشکیک وجود» را بنویسید.						۰/۵
۱۳	طبق نظر ملاصدرا اگر موجودی در مرتبه خود از چنان شدتی برخوردار باشد که هیچ نقص و ضعفی در آن قابل تصور نباشد، به تعبیر قرآن کریم چه نام دارد؟						۰/۵
۱۴	ویژگی‌های سنت فلسفی فلسفه اسلامی را نام ببرید.						۰/۷۵
هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید:							
۱۵	الف) ممتنع الوجود						۰/۵
	ب) رابطه بعد از وجود						۰/۵
	ج) مدینه فاضله از نظر فارابی						۰/۵
	د) انوار مدبر						۱
	هـ) معلوم بالعرض						۱
به سؤالات زیر پاسخ تشریحی و کامل بدهید:							
۱۶	نظر ابن سینا در مورد وجود شر و بدی در طبیعت چیست؟						۰/۵
۱۷	نظر ملاصدرا، درباره رابطه عقل و دین چیست؟						۱
۱۸	اگر به فرض، اصالت با ماهیت باشد، سیمای جهان چگونه خواهد بود؟						۱
۱۹	در حکمت متعالیه با کمک نظریه «تشکیک وجود» اختلاف موجودات چگونه تفسیر شده است؟						۱
۲۰	نظر برخی فلاسفه غرب مبنی بر انکار اصل علیت را توضیح دهید.						۱
۲۱	علامه طباطبایی با استفاده از اهمیت علم حضوری چگونه وجود اصل علیت را اثبات کرد؟						۱
جمع کل						۲۰	
سربلندی شما در دنیا و آخرت، آرزوی ماست.							

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (ص ۴) (ب) صحیح (ص ۲۰) (ج) غلط (ص ۲۸) (د) صحیح (ص ۴۱) (ه) صحیح (ص ۷۵) (و) غلط (ص ۱۰۹) (ز) غلط (ص ۱۰۷) (ح) صحیح (ص ۱۱۵) (ط) غلط (ص ۱۵۱) (هر مورد ۰/۲۵)	۲/۲۵
۲	الف) اول (ص ۷) (ب) شعر (ص ۲۳) (ج) مشائی (ص ۳۴) (د) کلیت (ص ۵۱) (ه) کبیر (ص ۷۸) (و) برهانی / استدلالی / عقلی (ص ۱۱۴) (ز) وجود - ماهیت (ص ۱۲۹)	۲
۳	الف) ۳ / حدوث (ب) ۱ / فقر وجودی (ص ۱۳۲)	۰/۵
۴	در متن و بطن اسلام (ص ۱۵)	۰/۵
۵	الف) بطلان تسلسل علل (ب) اصل تقدم علت بر معلول (هر مورد ۰/۵)	۱
۶	کرام الکاتبین - کرامات اولیا - معراج - صراط - میزان عمل (ص ۸۴ و ۸۵) (ذکر دو مورد کافی است) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۷	افلاک و ستارگان مرئی که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته است. (ص ۹۹)	۰/۵
۸	عرفا به برهان عقلی و استدلال اهمیت نمی دهند. (ص ۱۱۳)	۰/۵
۹	به فلسفه تحرک بخشیدند / افق هایی تازه پیش روی فلاسفه گشودند. (ص ۱۱۳)	۰/۵
۱۰	ملاصدرا / صدر المتألهین (ص ۱۲۴)	۰/۵
۱۱	مباحث نفس و معاد (ص ۱۲۵) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۲	وحدت در عین کثرت، کثرت در عین وحدت (ص ۱۳۱)	۰/۵
۱۳	صمد (ص ۱۳۲)	۰/۵
۱۴	۱- تفکر و اخلاق ۲- پیوند سازمانی ۳- وسعت نظر (ص ۱۵۲ تا ۱۵۴) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۵	الف) رابطه وجود با موضوع رابطه امتناعی است. / موضوع از وجود ابا دارد. / چیزی که هرگز موجود نمی شود. (ص ۳۴)	۰/۵
	ب) رابطه فرع / قائم / وابسته به وجود دو طرف است. (ص ۳۷)	۰/۵
	ج) مردمان آن به کارهایی مشغول / به فضایی آراسته اند که مدینه را به سعادت می رساند. (ص ۶۴)	۰/۵
۱	د) تأثیر طبقه عرضی انوار به وساطت رشته دیگری از فرشتگان (۰/۲۵) که مرتبه آنها پایین تر از ارباب انواع است، (۰/۲۵) انجام می شود. این فرشتگان را حکمای بعد از سهروردی عالم مثال (۰/۲۵) یا ملکوت (۰/۲۵) نامیده اند.	۱
	ه) چیزی که خودش از ما غایب است. (۰/۲۵) برای ما معلوم واقعی نیست (۰/۲۵) و آگاهی ما به آن از طریق صورت ذهنی است (۰/۲۵) و به همین جهت به آن معلوم مجازی هم می گویند. (۰/۲۵)	۱
۱۶	طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال سوق می دهد. حتی آنچه ظاهراً شر و بدی / نقص بعد از کمال است، برای نظام کلی جهان / حفظ اعتدال، لازم است. (ص ۷۶)	۰/۵

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷ / ۱۰ / ۳		
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح			نمره
۱۷	الف) عقل و دین حقیقت واحدی هستند و از یک منبع ازلی سرچشمه می گیرند. اگر عقل به درستی حرکت کند به نتیجه ای مخالف دین نخواهد رسید. (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۱۲۳) (هر مورد ۰/۵)			۱
۱۸	شبیه به یک جدول با خانه های بی شماری خواهد بود که هر خانه شکل و اندازه ای متفاوت دارد. (ص ۱۲۹ و ۱۳۰)			۱
۱۹	ایشان وجود را حقیقتی مشکک می دانند / اختلاف موجودات در شدت و ضعف مرتبه وجودی آن هاست. ولی همه موجودات در اصل وجود با هم برابرند. (ص ۱۳۱)			۱
۲۰	علیت را نمی توان از طریق مشاهده و آزمایش کشف کرد. و اعتقاد به اصل علیت ناشی از یک عادت ذهنی است. علیت رابطه ای واقعی میان حوادث نیست. بلکه رابطه ای جعلی / قراردادی است که ذهن در اثر عادت میان حوادث برقرار می سازد. (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۱۳۹ و ۱۴۰) (هر مورد ۰/۲۵)			۱
۲۱	نفس انسان با علم حضوری رابطه نفس را با خواسته ها / اراده / حالات / کارهایی که در دایره وجودش رخ می دهد، درک و به علم حضوری مشاهده می کند که نفس، وجود دهنده به تمام آن هاست. (ص ۱۴۲)			۱
	جمع کل			۲۰

توجه: بیان جواب های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز

قابل قبول می باشد. با تشکر

خدا قوت

ایران توننده
توشه ای برای موفقیت

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۴	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ جدید-۹۹)			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
------	--------------------------	------

۱	<u>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</u> الف) میان انسان به عنوان یک «ماهیت» و «وجود»، رابطه ذاتی برقرار است. ب) دیوید هیوم اصل علیّت را یک اصل تجربی می داند. ج) در اندیشه حکمای ایران قدیم، مزدا همان خداوند است. د) از نظر هراکلیتوس، اشیای عالم همان کلمات عقل هستند که حقیقت برتر است. ه) حیات تعقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی آغاز شد.	۱/۲۵						
۲	<u>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</u> الف) رابطه علیّت مانند رابطه دوستی نیست، بلکه رابطه ای است. ب) قبول غایتمندی در جهان، فقط با قبول علت نخستین و امکان پذیر است. ج) فیلسوفان مسلمان عالی ترین مرتبه شهود را می دانند. د) دانشمندانی که موضوعات اعتقادی دین را با استدلال و منطق مورد بحث قرار می دهند، نامیده می شوند.	۱						
۳	<u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u> الف) فیلسوفان غربی از طریق ابن سینا و ابن رشد، مجدداً با فلسفه (۱: افلاطون □ ۲: ارسطو □) آشنا شدند. ب) رابطه محمول با موضوع خود، در قضیه «زمین کروی است»، رابطه (۱: امکانی □ ۲: وجوبی □) است. ج) به هر یک از عوامل پدید آورنده یک معلول، علت (۱: تامه □ ۲: ناقصه □) می گویند. د) کامل ترین مرجع حکمت مشاء، کتاب (۱: شفا □ ۲: انصاف □) ابن سینا است.	۱						
۴	رابطه وجود با هر یک از موضوع های زیر، وجوبی است یا امکانی یا امتناعی؟ الف) مایع جامد: (ب) خداوند: (ج) روح:	۰/۷۵						
۵	هر یک از عبارات زیر نظر کدام فیلسوف درباره خدا است؟ الف: دلیل وجود خداوند، عمدتاً در تجربه های شخصی درونی ما نهفته است. ب: ضرورت وجود خداوند، از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی امکان پذیر است. ۱- کانت ۲- هیوم ۳- ویلیام جیمز	۰/۵						
۶	جدول را کامل کنید: <table border="1"> <tr> <td>شرح دعای سحر</td><td>اصول فلسفه و روش رئالیسم</td><td>بدایه الحکمه</td></tr> <tr> <td>الف) مؤلف:</td><td>ب) نویسنده پاورقی ها:</td><td>ج) مؤلف:</td></tr> </table>	شرح دعای سحر	اصول فلسفه و روش رئالیسم	بدایه الحکمه	الف) مؤلف:	ب) نویسنده پاورقی ها:	ج) مؤلف:	۰/۷۵
شرح دعای سحر	اصول فلسفه و روش رئالیسم	بدایه الحکمه						
الف) مؤلف:	ب) نویسنده پاورقی ها:	ج) مؤلف:						
	ادامه سؤالات در صفحه دوم							

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۲۴	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۹ (جواب جدید-۹۹)			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

به سوال های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۷	به ترتیب، وجه مشترک و وجه اختصاصی موجودات چیست؟	۰/۵
۸	نتیجه و لازمه اصل «سنخیت میان علت و معلول» چیست؟	۰/۵
۹	دو کاربرد عقل در فلسفه را بنویسید.	۱
۱۰	وظیفه عقل فعال چیست؟	۰/۵
۱۱	مؤسس اولین مکتب فلسفی در جهان اسلام چه کسی بود و به چه لقبی شهرت یافت؟	۰/۵
۱۲	با توجه به فلسفه سهروردی، مفاهیم زیر را تعریف کنید: الف: حکیم متاثره ب: مغرب کامل:	۱
۱۳	دو مورد از منابع حکمت متعالیه را نام ببرید.	۰/۵
به سوال های زیر پاسخ کامل بدهید:		
۱۴	از نظر فیلسوفان مسلمان، چرا پدیده ها نمی توانند خود به خود به وجود آیند؟	۱
۱۵	برهان حرکت ارسطو را مبنی بر اثبات وجود خداوند بنویسید.	۱
۱۶	نظریه «امکان فقری» صدر المتألهین را توضیح دهید.	۱
۱۷	«عقل نظری» را از نظر ارسطو تعریف کنید.	۱
۱۸	یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، مخالفت با فلسفه بود، دلیل این مخالفان چه بود؟	۰/۷۵
۱۹	«عقل بالملکه» را تعریف کنید.	۱
۲۰	از نظر فارابی، هدف مردم مدینه جاهله چیست؟ چرا؟	۱
۲۱	به نظر ابن سینا، چه چیزی باعث ایجاد خشوع و خشیت در نهاد دانشمند در برابر حق می شود؟	۰/۷۵
۲۲	معنای «اصالت ماهیت» چیست و کدام فیلسوف اصالت ماهیتی بود؟	۱
۲۳	مباحث عمومی فلسفه در کتاب اسفار ملاصدرا، با کدام مرحله از سیر و سلوک عرفانی تطبیق می کند؟ توضیح دهید.	۱
۲۴	بگویید که سبک زندگی کدام دسته از افراد بر اساس تقلید از دیگران شکل می گیرد؟	۰/۷۵
۲۰	جمع نمره	

سربلند و پیروز باشید.

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۲۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ جدید-۹۹)			
		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) غلط (ص ۳) ب) غلط (ص ۶) ج) صحیح (ص ۵۵) د) صحیح (ص ۵۵) ه) صحیح (ص ۷۲)	۱/۲۵
۲	الف) وجودی (ص ۴) ب) علت العلل (ص ۲۵) ج) وحی (ص ۶۵) د) متکلم (ص ۷۳) ه) مورد (ص ۲۵)	۱
۳	الف) ۲- ارسطو (ص ۷) ب) ۱- امکانی (ص ۱۰) ج) ۲- ناقصه (ص ۲۴) د) ۱- شفا (ص ۸۰)	۱
۴	الف) امتناعی ب) وجوبی ج) امکانی (ص ۱۱)	۰/۷۵
۵	الف) ۳: ویلیام جیمز ب) ۱: کانت (ص ۳۲)	۰/۵
۶	الف) امام خمینی (قدس سره) (ص ۱۰۰) ب) استاد مطهری (ص ۱۰۴) ج) علامه طباطبائی (ص ۱۰۵)	۰/۷۵
۷	وجود - ماهیت (ص ۳)	۰/۵
۸	نظم و قانونمندی معین میان دسته های مختلف پدیده ها (ص ۲۳)	۰/۵
۹	عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال ۰/۵ عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده ۰/۵ (ص ۵۳)	۱
۱۰	فیض رسانی به عقل انسان ها (ص ۶۲)	۰/۵
۱۱	فارابی - معلم ثانی (ص ۷۵)	۰/۵
۱۲	الف) کسانی که هم در صور برهانی به کمال رسیده و هم به اشراق و عرفان دست یافته اند. ب) جهان تاریکی یا عالم ماده که بهره ای از نور ندارد. (ص ۸۵)	۱
۱۳	حکمت مشاء - حکمت اشراق (و یادو مورد دیگر) (ص ۹۱)	۰/۵
۱۴	زیرا این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی که نیست، قبلاً باشد تا بتواند خودش را به وجود بیاورد و این، همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است. (ص ۱۷)	۱
۱۵	وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرکی است که خود آن، حرکت نداشته باشد؛ زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند محرک دیگر است و آن نیز نیازمند محرک دیگر و این منجر به تسلسل می شود که عقلاً محال است. (ص ۳۴)	۱

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدّت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه : ۲	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۲۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۹ (چاپ جدید-۹۹)		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	هر موجودی، وجودش عین وابستگی و نیاز است؛ موجود وابسته و نیازمند باید به وجودی که در ذات خود بی نیاز است، متصل باشد. پس؛ موجودات این جهان به وجودی بی نیاز وابسته هستند. (ص ۴۶)	۱
۱۷	عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می کند، مانند بحث درباره خدا و کهکشان، عقل نظری نام دارد. (ص ۵۶)	۱
۱۸	آنها می گفتند که دانش فلسفه از یونان وارد جهان اسلام شده و دربردارنده عقاید کسانی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو است و این عقاید با عقاید اسلامی ناسازگار است. (ص ۶۱)	۰/۷۵
۱۹	در این مرحله، عقل درکی از قضایای ضروری پیدا می کند، مثلاً می داند که یک چیز نمی تواند هم باشد و هم نباشد. در این مرحله انسان می تواند دانش ها را کسب کند. (ص ۶۴)	۱
۲۰	هدف مردم مدینه جاهله فقط سلامت جسم و فراوانی لذت ها است ۵/۰ آنها گمان می برند که اگر به این لذت ها دست یافتند، به سعادت رسیده و گرنه به بدبختی افتاده اند. (ص ۷۶)	۱
۲۱	از نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده ها، دانشمند را از ظاهر پدیده ها عبور می دهد و به باطن آنها می رساند و آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق وامی دارد. (ص ۸۱)	۰/۷۵
۲۲	اصالت ماهیت: امر واقعی خارجی، مصداق ماهیت است؛ یعنی آنچه واقعی است، ماهیت است نه وجود و وجود صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی است. ۷۵/۰ - میرداماد ۲۵/۰ (ص ۹۳)	۱
۲۳	سفر از خلق به حق: در این سفر سالک می کوشد از طبیعت و عوالم ماورای طبیعت عبور کند و به حق واصل شود و میان او و خدا حجابی نباشد. (ص ۹۰)	۱
۲۴	کسانی که کمتر اهل اندیشه ورزی هستند و اصولاً یک نظام فکری مشخص شده برای خود ندارند. تصمیم گیری آنها تابع جو حاکم بر جامعه است. (ص ۱۰۸)	۰/۷۵
	جمع نمره	۲۰

توجه :

بیان پاسخ های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می باشد.

با تشکر

خدا قوت

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۶ / ۰۴	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد: الف) مقصود فلاسفه از « فطرت اول » همان حالت عادی ما در برخورد با مسائل هر روز زندگی است. ب) در زمان خلافت بنی عباس، ایران مرکز خلافت اسلامی شد. ج) اگر مفهوم وجود، عین مفهوم ماهیت بود، دیگر تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی بود. د) « حادث » عبارت است از چیزی که « نیستی مقدم بر هستی » برای او فرض نمی شود. ه) با توجه به اصول حکمت متعالیه، موجودات عالم از حیث وجود خود، ذات حق را نمایان می سازند. و) حکمت اشراق، شیوه استدلالی محض را با سیر و سلوک قلبی همراه می سازد. ز) سهروردی برای تبیین نظام آفرینش از قاعده « امکان اشرف » استفاده کرده است. ح) فلسفه اسلامی، قومی و محلی است و خود را به جامعه خاصی متعلق می داند.	۲
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) بحث درباره « وجود » به هر زبان که مطرح شود، به قلمرو دانش تعلق دارد. ب) مورخان فلسفه، اصالت اروپائیان را تا حد زیادی متأثر از فلسفه اسلامی می دانند. ج) قبول اصل « » مستقل از ادراک آدمی، مرز جدایی فلسفه از سفسطه است. د) نویسنده کتاب « شفا » است. ه) ابن سینا انسان را عالم می داند. و) مکتب کلامی نهضتی ضد عقلی بود. ز) طبق نظر ملاصدرا مفهوم اصیل است و مفهوم اعتباری می باشد.	۲
۳	با توجه به « ملاک نیازمندی معلول به علت » هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از گزینه ها در سمت چپ مرتبط است؟ الف) نظریه متکلمان اسلامی ب) نظریه حکمت متعالیه ۱ - فقر وجودی ۲ - امکان ذاتی ۳ - حدوث	۰/۵
به سؤال های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:		
۴	مابعدالطبیعه برای مطالعه عمیقِ واقعیتِ اشیاء از چه روشی استفاده می کند؟	۰/۵
۵	با توجه به « سنخیت علت و معلول » به سؤال های زیر پاسخ دهید: الف) اصل سنخیت علت و معلول به چه معناست؟ ب) از این اصل چه نتیجه ای گرفته می شود؟	۱
۶	مؤسس فلسفه اسلامی یا فلسفه نبوی چه کسی است؟	۰/۵
۷	یک مورد از مواردی را که معتزله انکار می کردند، بنویسید:	۰/۲۵
۸	از منابع حکمت اشراق، دو مورد را نام ببرید:	۰/۵
۹	چرا حکما یا فلاسفه در استدلال های خود از « حُسن و قُبَح » استفاده نمی کردند؟	۰/۵
۱۰	تشابه و تفاوت روش متکلمان و روش فلاسفه مشائی چیست؟	۱
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۶ / ۰۴	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۱	نویسنده کتاب «شواهد الربوبیه» کیست؟	۰/۵
۱۲	در سفر چهارم یعنی سفر «فی الخلق بالحق» سالک یا عارف چه کاری انجام می‌دهد؟	۰/۵
۱۳	نام دیگر نظریه «تشکیک وجود» چیست؟	۰/۵
۱۴	طبق نظر ملاصدرا، اگر موجودی در مرتبه وجودی خود از چنان شدتی برخوردار باشد که هیچ نقص و ضعفی در آن قابل تصور نباشد، به تعبیر قرآن چه نام دارد؟	۰/۵
	هر یک از اصطلاحات زیر را در یک سطر تعریف کنید:	
۱۵	الف) واجب الوجود: ب) علت تامه: ج) انوار قاهر: د) معلوم بالذات:	۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱
به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:		
۱۶	نظر ابن سینا در مورد «شر و بدی» در طبیعت چیست؟	۰/۵
۱۷	نظر متکلمان در مورد «رابطه عقل و دین» چیست؟	۱
۱۸	اگر به فرض، اصالت با ماهیت باشد، سیمای جهان چگونه خواهد بود؟	۱
۱۹	در حکمت متعالیه با کمک نظریه «تشکیک وجود» اختلاف موجودات چگونه تفسیر می‌شود؟	۱
۲۰	یکی از انتقاداتی را که بر «نظر مخالفان اصل علیت» وارد است، بیان کنید:	۱
۲۱	علامه طباطبائی با استفاده از اهمیت علم حضوری، چگونه وجود اصل علیت را اثبات کرد؟	۱
۲۲	از ویژگی‌های سنت فلسفی فلاسفه اسلامی «تفکر و اخلاق» را توضیح دهید:	۰/۷۵
	جمع نمره	۲۰
سربلند و پیروز باشید.		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۶ / ۰۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (ص ۷) (ب) غلط (ص ۲۰) (ج) صحیح (ص ۳۱) (د) غلط (ص ۴۹) هـ) صحیح (ص ۱۳۳) (و) صحیح (ص ۹۳) (ز) صحیح (ص ۱۰۰) (ح) غلط (ص ۱۵۴) هر مورد (۰/۲۵)	۲
۲	الف) فلسفه (ص ۱۰) (ب) عقل (ص ۲۵) (ج) واقعیت/وجود (ص ۲۸) (د) ابن سینا (ص ۷۵) هـ) صغیر (ص ۷۸) (و) اشاعره/اشعری (ص ۸۴) (ز) وجود - ماهیت (ص ۱۲۹) هر مورد (۰/۲۵)	۲
۳	الف) ۳- حدوث (ص ۳۸) (ب) ۱- فقر وجودی (ص ۱۲۲) هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۴	روش عقلی / استدلال عقلی (ص ۵)	۰/۵
۵	الف) هر علتی معلول خاصی را ایجاد می کند/ هر معلولی از علتی خاص صادر می شود. (ص ۴۱) (۰/۵) ب) نظام معین هستی (۰/۵) (ص ۴۷)	۱
۶	فارابی (ص ۶۷)	۰/۵
۷	کرام الکاتبین / کرامات اولیا / معراج / صراط / میزان (ذکر یک مورد کافی است). (ص ۸۵)	۰/۲۵
۸	حکمت یونان / حکمت مشا / حکمت ایران / تعالیم اسلامی (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۹۶ و ۷) هر مورد (۰/۲۵)	۰/۵
۹	فلاسفه حسن و قبح را مربوط به زندگی انسان می دانند / درباره خداوند با معیار حسن و قبح قضاوت نمی کنند. (ص ۱۱۵)	۰/۵
۱۰	تشابه: هر دو صرفاً بر استدلال عقلی تکیه می کنند. (۰/۵) تفاوت: اصول و مبادی آنها (۰/۵) (ص ۱۱۴)	۱
۱۱	ملاصدرا / صدر المتألهین (ص ۱۲۲)	۰/۵
۱۲	به هدایت مردم و کمک به آنها برای رسیدن به حق می پردازد. (ص ۱۲۵)	۰/۵
۱۳	وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت (ص ۱۳۱)	۰/۵
۱۴	صمد (ص ۱۳۲)	۰/۵
۱۵	الف) آنچه وجود برایش ضرورت دارد / رابطه موضوع با وجود، وجوبی یا ضروری است. (ص ۳۳ و ۳۴) ب) وجود دهنده/ هستی بخش به معلول (۰/۵) (ص ۴۱) ج) تجلی نور الهی هستند/ سراسر قلمرو هستی را پر کرده اند/ مرتبه هریک بالاتر از دیگری است/ زنجیره طولی از فرشتگان را تشکیل داده اند. (۱) (ذکر دو مورد کافی است). هر مورد (۰/۵) (ص ۱۰۲) د) چیزی که واقعیت آن برای ما آشکار است / خود آن بی واسطه در نزد ما حاضر می باشد / به علم حضوری برای ما معلوم است (۱) (ذکر دو مورد کافی است). هر مورد (۰/۵) (ص ۱۰۶)	۳
۱۶	آنچه به نظر ما شر و بدی یا نقص بعد از کمال است برای حفظ تعادل طبیعت لازم است. (ص ۷۶) (۰/۲۵)	۰/۵
۱۷	عقل را در خدمت شریعت می دانند. (۰/۵) یعنی وظیفه و توانایی عقل تنها در دفاع از حقانیت دین است. (۰/۵) (ص ۲۲۳)	۱
۱۸	یک جدول با خانه های بی شمار (۰/۵) که هر خانه شکل و اندازه ای متفاوت دارد. (۰/۵) (ص ۱۳۰)	۱

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۶ / ۰۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		نمره

۱۹	وجود، حقیقتی واحد است (۰/۵) اما شدت و ضعف دارد / دارای درجات مختلف است. (۰/۵) یا: اختلاف موجودات ناشی از شدت و ضعف مرتبه وجودی آنهاست (۰/۵) ولی همه موجودات در اصل وجود با هم وحدت دارند. (۰/۵) (ص ۱۳۱)	۱
۲۰	اگر ریشه اعتقاد به علیت، تعاقب دو حادثه باشد، باید میان همه حوادثی که در پی یکدیگر تکرار می شوند، رابطه علیت برقرار باشد. ۲- اگر تکرار حوادث متوالی ما را به علیت منتقل می کند، پس باید بین تکرار و علیت، رابطه علیت برقرار باشد. (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۱۴۰ و ۱۴۱)	۱
۲۱	نفس انسان با علم حضوری رابطه نفس را با خواسته ها / اراده / حالات / کارهایی که در دایره وجودش رخ می دهد، درک و به علم حضوری مشاهده می کند که نفس، وجود دهنده به تمام آنهاست. (ص ۱۴۲)	۱
۲۲	فلسفه تنها آموختن نیست. بلکه پیمودن یک راه تکامل در درون است. فیلسوف شدن با کمال و تعالی معنوی و اخلاقی توأم است. (ص ۱۵۲)	۰/۷۵
جمع نمره		۲۰

توجه :

بیان پاسخهای درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می باشد.

با تشکر

خدا قوت

ایران تونل
توشه ای برای موفقیت

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۶ / ۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد).		
	نمره		

الف) بخش الزامی

✓ دانش آموز عزیز، به سوالات ۱ تا ۱۷، جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.

۱	تعیین کنید کدام عبارت صمیم و کدام یک غلط می باشد: الف) وجود وجه اختصاصی موجودات، و ماهیت وجه مشترک آنها می باشد. ب) دکارت می گوید تصور من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر نمی تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی هستم. ج) از نظر کانت، اختیار و اراده نمی تواند ویژگی بدن مادی باشد.	۰/۷۵
۲	باهای فالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) نام یکی از فلاسفه بزرگ اروپا که با فلسفه ابن سینا آشنا بود، و نظریه «فرق وجود و ماهیت» را پایه برهان خود در خداشناسی قرار داد، بوده است. ب) در قضیه «عدد پنج فرد است» رابطه محمول با موضوع، رابطه ای می باشد.	۰/۵
۳	گزینه درست را انتخاب کنید: الف) حکمای ایران باستان، نخستین پرتو و مخلوق خداوند را چه نامیده اند؟ (۱) مزدا (۲) بهمن ب) به نظر کدام فیلسوف اروپایی دلایل اثبات وجود خداوند که صرفاً متکی بر عقل باشند، مردود هستند؟ (۱) هیوم (۲) دکارت	۰/۵
به سؤال های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:		
۴	تعیین کنید که رابطه وجود با هر یک از موارد زیر، «وجوبی» است یا «مکانی» یا «امتناعی»؟ الف) دیو ب) شریک خدا	۰/۵
۵	دو فیلسوف اروپایی را که از تجربه های درونی و عشق و عرفان برای اثبات وجود خدا استفاده کرده اند، نام ببرید.	۰/۵
۶	دو کاربرد عقل را در فلسفه بنویسید.	۱
۷	افلاطون، عقلی را که انسان برای فهم امور باید به آن متصل شود، با دو عنوان یاد می کند، آنها را بنویسید.	۰/۵
۸	ارسطو بر اساس تقسیم عقل، علم و دانش را به دو دسته تقسیم می کند، آنها را نام ببرید.	۰/۵
به سؤال های زیر، پاسخ کامل بدهید:		
۹	تفاوت حمل «شکل سه ضلعی» بر «مثلث» با حمل «موجود» بر «مثلث» چیست؟ توضیح بدهید.	۱
۱۰	«واجب الوجود بالذات» را تعریف کنید.	۰/۷۵
۱۱	نظر فلاسفه مسلمان را در مورد نحوه درک «اصل علیت» بنویسید.	۱/۵
۱۲	«سنخیت علت و معلول» را با ذکر مثال تعریف کنید.	۱
۱۳	در پاسخ به این سوال که: آیا تحولات روی زمین از همان ابتدا به سمت پیدایش انسان بوده است یا نه؟ فلاسفه به دو دسته تقسیم می شوند. نظر هر دو دسته را به اختصار بنویسید.	۱/۵
ادامه سوالات در صفحه دوم		

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۶ / ۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۱۴	یکی از برهان‌های ارسطو را بر اثبات وجود خدا و مبدأ نخستین بنویسید.	۱
۱۵	برهان وجوب و امکان ابن سینا را شرح دهید.	۱/۵
۱۶	در دوره اول حاکمیت کلیسا در اروپا، عقل چه جایگاهی داشت؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۷	نظر کانت را در مورد «کارکرد عقل» شرح دهید.	۱/۵

ب) بخش انتخابی

✓ دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سؤالات ۱۸ تا ۲۵، فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۱۸	نظریه «امکان فقری» یا «فقر وجودی» را تعریف کنید.	۱
۱۹	رابطه علیت را تعریف کنید و تفاوت آن را با سایر روابط بنویسید.	۱
۲۰	نتیجه هر کدام از «اصل وجوب بخشی علت به معلول» و «اصل سنخیت میان علت و معلول» را به ترتیب بنویسید.	۱
۲۱	دو مورد از معیارهای یک زندگی معنادار را بنویسید.	۱
۲۲	در فلسفه اسلامی وظیفه «عقل فعال» چیست و مقام آن نسبت به انسان مانند چیست؟	۱
۲۳	دو مورد از ویژگی‌های رئیس مدینه فاضله را از نظر فارابی نوشته و بیان کنید که این ویژگی‌ها در چه کسانی وجود دارد؟	۱
۲۴	با توجه به فلسفه سهروردی مفاهیم مقابل را تعریف کنید: الف) حکیم متاله ب) مشرق جهان	۱
۲۵	دو مورد از منابع حکمت متعالیه را بنویسید.	۱

۲۴	جمع نمره	
----	----------	--

سر بلند و پیروز باشید.

توشه ای برای موفقیت

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۶ / ۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	

الف) بخش الزامی

۱	الف) غلط ص ۳ ب) درست ص ۳۵ ج) درست ص ۳۷ هر مورد ۰/۲۵	۰/۷۵
۲	الف) توماس آکوئیناس ص ۶ ب) وجوبی ص ۱۰ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۳	الف) ۲) بهمن ص ۳۳ ب) ۱) هیوم ص ۳۶ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۴	الف) امکانی ب) امتناعی ص ۱۱ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۵	ویلیام جیمز - برگسون (یا فیلسوفان دیگری که در کتاب نام برده شده اند) ص ۳۸ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۶	۱- قدرت تفکر و استدلال ۲- موجوداتی مجرد و برتر از عالم ماده ص ۵۰ هر مورد ۰/۵	۱
۷	عقل کلی - عقل جهانی ص ۵۲ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۸	علم عملی - علم نظری ص ۵۳ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۹	در عبارت «مثلث شکل سه ضلعی است» حمل شکل سه ضلعی بر مثلث یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. ۰/۵ اما حمل وجود بر مثلث در عبارت مثلث موجود است، رابطه ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. ۰/۵ ص ۵	۱
۱۰	واجب الوجود بالذات: همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد ۰/۲۵ و این ضرورت از ناحیه خود آن ذات است، ۰/۲۵ نه از ناحیه یک امر بیرونی. ۰/۲۵ ص ۱۲	۰/۷۵
۱۱	به نظر آنها اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی آید ۰/۵ زیرا هر داده تجربی، خود مبتنی بر این قاعده است ۰/۲۵ آنان می گویند همینکه ذهن انسان متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد، در می باید که پدیده ها خود بخود بوجود نمی آیند. ۰/۵ این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد. ۰/۲۵ ص ۱۹	۱/۵
۱۲	انسان علاوه بر این که درک می کند که هر حادثه علتی دارد، درک می کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی آید، بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می شود. ۰/۵ مثلاً برای باسواد شدن باید درس خواند. ۰/۵ (یا هر مثال درست دیگر) ص ۲۰	۱
۱۳	یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علت العلل معتقدند ۰/۲۵ می گویند هر فرایند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می کند و سرمنزلی تعیین شده دارد. ۰/۵ یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علت العلل معتقد نیستند، ۰/۲۵ غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می آورند که از پیش تعیین و پیش بینی نشده است. ۰/۵ ص ۲۷	۱/۵
۱۴	نمی شود که یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد بدون اینکه موجودی جاویدان و برتر از ماده در کار باشد. (بابرهان دیگر ارسطو) ص ۳۴	۱
۱۵	وقتی به موجودات جهان نگاه می کنیم می بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی هستند، یعنی ذاتاً ممکن الوجود می باشند. ۰/۵ ممکن الوجود بالذات برای خروج از حالت تساوی نیازمند واجب الوجود بالذات است. ۰/۵ پس موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته اند که آنها را پدید آورده است. ۰/۵ ص ۴۳	۱/۵
۱۶	در این دوره بزرگان کلیسا دخالت عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند، ۰/۵ حتی برخی عقل را امری شیطانی می پنداشتند. ۰/۵ ایمان قوی را از آن کسی می دانستند که در برابر شبهه های عقل بایستد. ۰/۵ ص ۵۳	۱/۵

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹ / ۶ / ۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		نمره

۱۷	به نظر کانت مفاهیمی مانند وجود، ضرورت، امکان و علیت، ساختار ذهن انسان اند ۰/۵ عقل و ذهن، اشیاء خارجی را در این ساختار درک می کند ۰/۵ او عقل را به امری بدل کرد که مفاهیم ذهنی را شناسائی می کند. ۰/۵ ص ۵۴	۱/۵
ب) بخش انتخابی مصحح گرامی، اگر دانش آموز به بیش از ۴ سؤال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط ۴ سؤال اول را تصحیح نمایید.		
۱۸	اگر به واقعیات نگاه کنیم، می بینیم که این واقعیات عین وابستگی و نیازند. ملاصدرا این وابستگی را امکان فقری یا فقر وجودی نامید. ۰/۵ این فقر و نیاز باید به منبعی متصل باشد که از غنای ذاتی برخوردار است و آن غنی بالذات همان خداوند است. ۰/۵ ص ۱۳	۱
۱۹	رابطه ای وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است. ۰/۵ مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می شود و سپس رابطه دوستی برقرار می گردد. ۰/۵ ص ۱۶	۱
۲۰	تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی ۰/۵ - نظم و قانونمندی میان پدیده ها ۰/۵ ص ۲۵	۱
۲۱	جهان را غایتمند بیابد و آن را توضیح دهد. ۰/۵ - انسان را موجودی هدفمند بشناسد و آن هدف را مشخص کند. ۰/۵ (یا هر یک از موارد دیگر) ص ۴۴	۱
۲۲	این عقل عامل فیض رسانی به عقل انسان ها است. ۰/۵ نسبت آن مانند آفتاب است به چشم. ۰/۵ ص ۵۹	۱
۲۳	روحی بزرگ و سرشتی عالی داشته باشد ۰/۲۵ به عالی ترین درجات تفکر و تعقل رسیده باشد. ۰/۲۵ در پیامبر ۰/۲۵ و امامان ۰/۲۵ ص ۷۲	۱
۲۴	الف) حکیم متاله: کسی که هم در صور برهانی به کمال رسیده و هم به اشراق و عرفان دست یافته. ۰/۵ ص ۷۹ ب) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. ۰/۵ ص ۸۰	۱
۲۵	۱- فلسفه مشاء، بخصوص اندیشه های مستدل ابن سینا ۰/۵ ۲- حکمت اشراق، اندیشه های سهروردی ۰/۵ ص ۸۵ (یا هر یک از دو مورد دیگر)	۱
۲۴	جمع نمره	

سربلندی شما در دنیا و آخرت آرزوی ماست.